

SCHOOLONDERSTEUNINGSPROFIEL

RENN4 SBO De Sterren

De inhoud van het SOP is naar aanleiding van inhoudelijke teambijeenkomsten met het voltallige team en gesprekken met de medezeggenschapsraad opgesteld door de directeur.

Veen, Carina
c.veen@renn4.nl

Inhoudsopgave

Renn4 SBO De Sterren.....	2
1 Algemeen	3
1.1 RENN4	3
1.2 SBO De Sterren	3
2 Speciaal Basisonderwijs.....	5
2.1 Doelgroep	5
2.2 Leerroutes.....	6
2.3 Doelgroepenmodel.....	6
2.4 Onderwijsaanbod.....	7
2.5 Ontwikkelingsperspectiefplan.....	7
3 SBO De Sterren en haar ambities.....	8
3.1 Gespecialiseerd onderwijs.....	8
3.2 Andere richting onderwijs en zorg.....	8
3.3 Binden en boeien van medewerkers	9
3.4 Persoonlijk leiderschap en teamontwikkeling	9
4 Visie en missie.....	10
4.1 CAREBAGS.....	10
4.2 Visie van SBO De Sterren.....	10
4.3 Persoonlijk leiderschap	11
5 De zorg voor de leerlingen	12
5.1 Samenwerken	12
5.2 Zorgbreedte in de school.....	12
5.3 Observatievoorziening	12
5.4 Tijd voor toekomst.....	12
5.5 Zorg vanuit externen.....	13

Renn4 SBO De Sterren

School voor speciaal basisonderwijs De Sterren valt onder het schoolbestuur van Stichting RENN4

RENN4 is een schoolbestuur voor scholen in het speciaal basisonderwijs (SBO), speciaal onderwijs (SO) en voortgezet speciaal onderwijs (VSO) in Noord-Nederland. RENN4 biedt onderwijs aan leerlingen met leerproblemen, leerlingen met beperkingen in gedrag en/of psychiatrische problematiek en aan leerlingen met een verstandelijke beperking. RENN4 heeft scholen voor SO en SBO voor leerlingen van 4 tot en met 12 jaar en scholen voor vso voor leerlingen van 13 tot 20 jaar. In het schooljaar 20223-2023 vallen in totaal vijftien scholen onder het bevoegd gezag van RENN4. De scholen van RENN4 hebben in totaal meer dan dertig locaties die verspreid liggen over de provincies Groningen, Friesland en Drenthe. In onderstaande tabel worden deze scholen en hoofdlocaties per provincie genoemd.

Scholen	Locaties	Afdeling	Provincie
SO De Caleidoscoop	Leeuwarden en Sneek	SO	Friesland
VSO De Monoliet	Leeuwarden en Sneek	VSO	Friesland
SO De Saffier	Drachten	SO	Friesland
VSO de Zwaai	Drachten en Heerenveen	VSO	Friesland
VSO Diamant College	Groningen	VSO	Groningen
VSO Erasmusschool	Groningen	VSO	Groningen
SO Prof. W.J. Bladergroenschool	Groningen, Haren, Winschoten, Appingedam	SO	Groningen
SBO De Delta	Appingedam	SBO	Groningen
SBO De Sterren	Hoogezand	SBO	Groningen
VSO De Atlas	Assen, Emmen, Hoogeveen	VSO	Drenthe
SO De Aventurijn	Assen, Emmen, Hoogeveen	SO	Drenthe
SBO De Kameleon	Hoogeveen	SBO	Drenthe
SBO De Carrousel	Hoogeveen	SBO	Drenthe
VSO De Windroos	Hoogeveen	VSO	Drenthe
VSO G.J. van der Ploegschool	Hoogeveen	SO	Drenthe

SBO De Sterren heeft de functie van streekschool. De leerlingen komen uit de gemeente Midden-Groningen. Het komende schooljaar (2023 – 2024) start de school met 120 leerlingen, verdeeld over negen groepen.

1 Algemeen

In het algemeen staat in een schoolondersteuningsprofiel welke extra ondersteuning de school kan bieden aan leerlingen. Ook staat hierin welke doelen de school heeft voor de toekomst (Ministerie, 2022). Het schoolondersteuningsprofiel wordt opgesteld door leerkrachten, schoolleider en bestuur. In het schoolondersteuningsprofiel omschrijft de school de basisondersteuning en welke extra mogelijkheden er binnen de school zijn. De medezeggenschapsraad heeft adviesrecht over het schoolondersteuningsprofiel (Ouders&onderwijs, 2022) Het schoolondersteuningsprofiel is het basisdocument van waaruit het beleid van de school wordt geschreven. Hierin legt het team van de school vast welke kernwaarden het heeft en van waaruit het werkt. Het SOP geeft de missie en de visie weer RENN4 en SBO De Sterren.

1.1 RENN4

Binnen de organisatie van RENN4 is er een organisatievisie en ruimte voor een schooleigen visie. In de bestuursdocumenten is de volgende visie vastgelegd:

In ons doen en laten hanteren wij de volgende gemeenschappelijke uitgangspunten:

- Werken vanuit kernwaarden, namelijk: kwaliteit, duidelijkheid, respect, openheid en betrouwbaarheid.
- Professionele en lerende cultuur, door: persoonlijk leiderschap, teamgericht werken, efficiënte besluitvorming en cyclisch werken.
- Schooleigen profiel.

Goed onderwijs en goede ondersteuning voor ieder kind betekent voor RENN4 dat wij streven naar optimale ontwikkelingsmogelijkheden en onderwijskansen voor alle leerlingen en jongeren, zodat zij hun toekomstperspectief kunnen realiseren. Daarvoor creëren we een passende leer route voor elke leerling om zo bij te dragen aan het realiseren van goed (schakel-) onderwijs. Elke school moet voldoen aan dezelfde kwaliteitsnormen, maar verder mogen scholen onderling verschillen. Zo ontstaat ruimte voor elke school om binnen de gestelde kaders en de specifieke wensen vanuit het samenwerkingsverband Passend Onderwijs de eigen inhoudelijke identiteit vorm te geven. SBO De Sterren te Hogezeand maakt deel uit van het Samenwerkingsverband 20-01, regio Zuid-Oost, waarin alle scholen van de gemeente Midden -Groningen deelnemen.

RENN4 is een algemeen bijzonder schoolbestuur. Dat betekent dat alle scholen van algemene bijzondere grondslag zijn. Kenmerkend is dat algemeen bijzonder onderwijs, neutraal onderwijs is. Neutraal in de zin van de gelijkwaardigheid van alle levensbeschouwingen en maatschappelijke stromingen.

1.2 SBO De Sterren

Het team van SBO De Sterren streeft naar een schoolklimaat met kwalitatief goed onderwijs. Planmatig handelen is een belangrijk uitgangspunt binnen de school. Door het systematisch doorlopen van de stappenplannen en het uitvoeren, monitoren/verantwoorden en bijstellen daarvan geven we inhoud aan passend onderwijs en passende begeleiding aan onze leerlingen. We werken gericht aan het handhaven en verbeteren van de kwaliteit van onderwijs, begeleiding en leerlingenzorg. Hiervoor maakt wij gebruik van de PDCA-cyclus ook wel bekend als de Deming cirkel (geciteerd op wikipedia,2022):

- **Plan** staat voor het plannen van de doelen,
- **Do** staat voor de uitvoering van plan,
- **Check** is het controleren of de doelen worden behaald,

- **Act** is het evalueren en het bijstellen van de plannen/ doelen.

Alle plannen die worden opgesteld binnen de school worden volgens de PDCA-cyclus gevolgd en verzameld in het kwaliteitsmanagementsysteem. De afspraken hieromtrent staan beschreven in het kwaliteitshandboek.

Het bestuur van RENN4 heeft het kwaliteitshandboek vastgesteld en is ook verantwoordelijk voor alle wijzigingen ervan. Het beheer van het kwaliteitshandboek wordt gedaan door de onderwijsadviseurs. Het kwaliteitshandboek is actueel en inzichtelijk voor alle medewerkers van RENN4. De procedures rondom het vaststellen van documenten zijn vastgesteld en eens per jaar wordt de auteur/ verantwoordelijke van een document gevraagd het document te evalueren. RENN4 is een door het CIIO gecertificeerde organisatie. Het gesprek met elkaar, in de horizontale verbinding tussen de scholen van RENN4, over de onderwijskwaliteit is een meerwaarde van het kwaliteitsmanagement traject (Keekstra-Schuitema, 2018). Interne auditoren worden ingezet om de kwaliteit in kaart te brengen waardoor kennis over elkaar actueel blijft. De dialoog over ons onderwijs levert ontwikkeling op en zet aan tot innovatie.

2 Speciaal Basisonderwijs

Speciaal basisonderwijs is bedoeld voor moeilijk lerende kinderen, kinderen met opvoedingsmoeilijkheden en kinderen die andere speciale ondersteuning en aandacht nodig hebben. Scholen voor speciaal basisonderwijs hebben dezelfde kerndoelen als reguliere basisscholen, maar leerlingen krijgen andere begeleiding en mogelijkheden om deze doelen te bereiken. De leerlingen zitten in groepen van maximaal 16 leerlingen en moeten kunnen deelnemen aan het groepsproces. Alle leerlingen hebben een toelaatbaarheidsverklaring voor het speciaal basisonderwijs.

2.1 Doelgroep

De school wil niet alleen een school zijn, waar kinderen iets leren, maar ook een plaats waar ze zich kunnen ontwikkelen tot een individu met zelfvertrouwen, zelfkennis en positief gedrag. Het accent ligt voornamelijk in de opvoedkundige en didactische aanpak; opvoedkundig omdat alle kinderen geleerd wordt om te gaan met hun specifieke problematiek en die van anderen en didactisch omdat bij alle kinderen getracht wordt de leerachterstand tot een minimum te beperken, rekening houdend met de individuele mogelijkheden.

Onze school is er voor kinderen met:

- Leerproblemen,
- Sociaal-emotionele problemen,
- Problemen m.b.t. de executieve functies [Executieve functies - SLO](#)).
- Lichte psychiatrische problematiek (bijvoorbeeld, een stoornis in het autistisch spectrum),
- Een combinatie van bovengenoemde gebieden.

Gezien de leerachterstand, en/of andere problematiek, zijn deze leerlingen gebaat bij een specifiek kindgerichte en gestructureerde aanpak. De school richt zich dan ook op het leren accepteren van de problematiek, waarbij omgaan met eigen problemen en die van andere kinderen centraal staat. Het is echter moeilijk precies aan te geven welke leerlingen met specifieke problematiek buiten het handelingskader van de school vallen. De grens voor wat mogelijk is wordt bepaald door de zwaarte of de ernst van de problematiek die de leerlingen voor zichzelf of de groep vormen. In dit kader spelen beschikbare faciliteiten en personeel een rol.

De leerlingen moeten in ieder geval kunnen functioneren binnen de grenzen voor een speciale school voor basisonderwijs. Dit houdt in dat de leerling:

§ In staat moet zijn tot het volgen van groepsgericht onderwijs onder verantwoordelijkheid van één leerkracht, waarbij geldt dat de bekostigingsnorm een groepsgrootte van minimaal 15 en maximaal 16 leerlingen betreft.

§ Blijk moet geven van minimale progressie van de natuurlijke ontwikkeling (= drang om zich te willen ontwikkelen).

§ Moet kunnen profiteren van instructie, leiding en begeleiding.

§ Een bepaalde mate van zelfstandigheid moet bezitten/ aan kunnen leren zodat het in staat is gedurende bepaalde momenten af te kunnen zien van direct contact of ondersteuning van de leerkracht.

§ Geen gevaar voor zichzelf of de omgeving mag vormen.

§ Geen belemmering mag vormen voor het onderwijsleerproces van de rest van de groep.

Leerlingen met extreme vormen (of combinaties) van problematische gedrags- en ontwikkelingsbeperkingen kunnen niet begeleid worden. Daarbij valt onder andere te denken aan:

§ Nog niet schoolrijp zijn, als zorg voorliggend is.

§ Ernstige psychiatrische problemen voorliggend aan het leerprobleem.

§ Spraak-taalproblemen als hoofdprobleem.

§ Ernstige lichamelijke handicap.

§ Gediagnostiseerde kinder-psychiatrische beelden, waarbij zeer frequent 1 op 1 gewerkt dient te worden.

Wanneer een leerling ondersteuning nodig heeft op de geschetste contra-indicaties is de ondersteuningsbehoefte groter dan wat de school levert op basis van de Toelaatbaarheidsverklaring met een categorie laag. Om die leerlingen met een grotere ondersteuningsbehoefte van onderwijs te bedienen is er een Toelaatbaarheidsverklaring van een hogere categorie nodig. We kunnen meedenken over de meest geschikte vorm van onderwijs.

2.2 Leerroutes

De leerlingen van SBO De Sterren worden ingedeeld op basis van leerjaar en leerroute. Binnen SBO De Sterren kennen we vier leerroutes. De leerroutes zijn gekoppeld aan vier uitstroomprofielen voor het vervolgonderwijs. Hieronder staat per leerroute een korte omschrijving.

Leerroute 1 is voor leerlingen met weinig tot geen beperkingen bij het leren. Deze leerroute bereidt de leerlingen voor op een uitstroombestemming in het regulier basis- en voortgezet onderwijs (de gemengde of theoretische leerwegen van het vmbo, havo en vwo) en het voortgezet speciaal onderwijs. Het uitstroomprofiel binnen deze leerroute is Vervolgonderwijs.

Leerroute 2 is voor leerlingen met enige onderwijsachterstand en beperking bij het leren. Deze leerroute bereidt de leerlingen voor op een uitstroombestemming in de basisberoepsgerichte leerweg van het vmbo en het VSO. Het uitstroomprofiel binnen deze leerroute is of uitstroomprofiel Vervolgonderwijs (niveau vmbo BB), of uitstroomprofiel Arbeid.

Leerroute 3 is voor leerlingen met grote onderwijsachterstanden. Deze leerroute bereidt de leerlingen voor op een uitstroombestemming in het praktijkonderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs. Het uitstroomprofiel binnen deze leerroute is praktijkonderwijs of VSO Arbeid.

Leerroute 4 is de leerroute voor leerlingen met grote onderwijsachterstanden en een laag ontwikkelingsniveau en -tempo. Deze leerroute bereidt de leerlingen voor op een uitstroombestemming in het voortgezet speciaal onderwijs, uitstroomprofiel Arbeid of Dagbesteding.

Voor alle vier leerroutes heeft SBO De Sterren op schoolniveau streefdoelen vastgesteld. Het is de ambitie van SBO De Sterren om ervoor te zorgen dat 80% van de leerlingen uitstroomt op het niveau dat is vastgesteld in het ontwikkelperspectief plan.

2.3 Doelgroepenmodel

Onze school maakt gebruik van het landelijk doelgroepenmodel (doelgroepenmodel.lecso.nl) waarmee onderbouwd en transparant het maximaal haalbare eindniveau en het benodigde onderwijsaanbod, ondersteuning goed in kaart worden gebracht. Daardoor is onze school in staat om

planmatig te kijken naar wat de leerling nodig heeft. Met dit model wordt verder gekeken dan IQ-scores. Nadrukkelijk worden ook andere factoren van het kind betrokken. Deze brede interpretatie van gegevens is van groot belang, zeker als de cognitieve mogelijkheden en de sociaal-emotionele vaardigheden ver uit elkaar liggen. Het instroomprofiel en de uitstroombestemming vormen het begin- en eindpunt bij de vaststelling van de doelgroep van een leerling. Om de uitstroombestemming te bereiken heeft de leerling specifieke ondersteuning nodig. De factoren van de leerlingen worden in het doelgroepenmodel ingevuld om zo te komen tot een "leerlingprofiel". Daarmee wordt de eindbestemming, de leerroute en de ondersteuningsbehoefte van de leerling inzichtelijk gemaakt. Met name bij leerlingen met een afwijkend profiel zal het vaststellen van een leerroute niet gemakkelijk zijn.

2.4 Onderwijsaanbod

SBO De Sterren biedt onderwijs dat past binnen de ontwikkelingsmogelijkheden van leerlingen, zodat zij een ononderbroken ontwikkeling kunnen doormaken. Aan de hand van de leerroutes is een onderwijsaanbod uitgewerkt, de kerndoelen van het primair-onderwijs zijn hierin richtinggevend (Onderwijsinspectie, 2022). De kerndoelen beschrijven wat een leerling minimaal moet kennen en kunnen (SLO, 2022). Iedere leerling heeft op de kernvakken spelling, rekenen, technisch lezen en begrijpend lezen persoonlijke doelen. Deze staan beschreven in het OPP. Daarnaast heeft de leerling doelen op het gebied van sociale vaardigheden, eveneens beschreven in het OPP.

Leerlingen hebben veelal uitdagingen in de executieve functies waardoor er bijvoorbeeld op het gebied van zelfstandig werken en/of samenwerking leerdoelen zijn geformuleerd. Het onderwijs is georganiseerd vanuit persoonlijke doelen. Leerlingen werken in de groep of op de leerplein met ondersteuning van onderwijsassistenten of leerkrachten. Het rekenen wordt groep doorbrekend aangeboden, zodat leerlingen bedient worden aan de hand van hun persoonlijke rekendoelen. Vanuit het gedachtegoed van Marzano en Hattie stellen we duidelijke doelen op (Vernieuwonderwijs, 2022). Hier draagt de kwaliteitskaart klassenmanagement aan bij. In 2018 is er gekozen voor de implementatie van het expliciete directe instructie model (Hollingsworth, Ybarra, & Schmeier, 2020). Schoolbreed wordt dit model toegepast en jaarlijks vinden er klassenbezoeken en coachgesprekken plaats op het gebied van het EDI-model.

2.5 Ontwikkelingsperspectiefplan

Voor iedere leerling wordt, bij wet verplicht, een ontwikkelingsperspectief plan (OPP) opgesteld. In dit plan wordt het uitstroomperspectief van de leerling vastgesteld. In het handelingsdeel van dit plan zijn de leerdoelen van een leerling vastgelegd, op basis van methode en niet methode gebonden toetsen. Er zijn drie toetsmomenten nodig om te toetsen of het uitstroomperspectief passend is of bijgesteld dient te worden. SBO De Sterren heeft gekozen voor adaptieve schoolvaardigheidstoetsen van BOOM. Wettelijk gezien hoeft het OPP maar 1 keer per jaar worden besproken met de ouders, zij geven akkoord op het handelingsdeel. SBO De Sterren heeft ervoor gekozen het OPP twee keer per jaar te bespreken met ouders, zodat zij actief betrokken blijven bij de ontwikkeling van hun kind.

3 SBO De Sterren en haar ambities

SBO De Sterren is gehuisvest in een nieuw gebouw en deze nieuwe omgeving is een directe vertaling van de onderwijsvisie van SBO De Sterren. SBO De Sterren kiest voor groepsdoorbrekend werken op leerpleinen, zowel op de begane grond als op de verdieping. Waarbij er 4 lokalen om het leerplein heen zijn gesitueerd met daarbij zichtlijnen vanuit de lokalen. Dit zorgt voor de verbinding van de leerkrachten en de groepen. Er wordt ontwikkelingsgericht onderwijs gegeven (Hendriks, 2021) . Dit uit zich onder andere in (Berg van den, 2019):

- Niveau en tempo; verschillend werken over de jaargrenzen heen.
- De nadruk in de onderbouw ligt op het spelend leren
- De nadruk in de bovenbouw ligt op ontdekkend leren
- De leerkracht is pedagogisch en didactisch expert

In zowel het jaarplan (Veen,C, 2021) als in het schoolplan (RENN4, 2019) is de ambitie van de school weergegeven. In deze ambitie staat de doorontwikkeling naar gespecialiseerd onderwijs centraal. SBO De Sterren heeft de ambitie een school te worden voor gespecialiseerd onderwijs, vanuit de 4 ambities van RENN4. Deze 4 ambities zijn:

1. Gespecialiseerd onderwijs
2. Andere richting van onderwijs en zorg
3. Binden en boeien van medewerkers
4. Persoonlijk leiderschap en teamontwikkeling

3.1 Gespecialiseerd onderwijs

SBO De Sterren heeft in toenemende mate aanmeldingen van leerlingen met een ondersteuningsbehoefte passend bij het profiel 4 uit het doelgroepenmodel. In het schooljaar 2021-2022 heeft de school een project gedraaid met als doel in de onderbouw leerlingen toe te laten met een complexere ondersteuningsbehoefte passend bij het cluster 3, profiel 4 uit het doelgroepenmodel. Dit houdt in dat leerlingen met een SBO en een SO 3 ondersteuningsbehoefte welkom zijn. Deze verbrede toelating richt zich op jonge risicokinderen met een complexe ondersteuningsbehoefte (Veen.C, 2021) Door deze toelating hebben we de ambitie een blijvend aanbod te creëren voor deze leerlingen. Schooljaar 2023-2024 is er gestart met een groep voor leerlingen met een profiel 4 uit het leerjaar 4-5-6. Met de groep Feniks willen we thuis - nabij gespecialiseerd onderwijs bieden voor zeer moeilijk lerende kinderen (profiel 4). Ons doel is een afgestemd onderwijsaanbod passend bij de ondersteuningsbehoefte van deze leerlingen. Daarnaast bieden we ook de mogelijkheid om sociaal te ontwikkelen in hun eigen stamgroep, met leeftijdsgenoten. Het onderwijs wordt gegeven vanuit de zone van de naaste ontwikkeling van het kind, waarbij gebruik gemaakt wordt van bewegend en ervarend leren. In de groep focussen we op de talenten van elk kind, door deze te ontdekken en te ontwikkelen.

3.2 Andere richting onderwijs en zorg

De school werkt samen met andere organisaties, zoals beschreven in de schoolgids (Renn4, 2021) De inzet van zorgpartners binnen de school is altijd ondersteunend aan het onderwijs. Vanaf schooljaar 2021-2022 heeft de school een pedagogisch medewerker die voor de emotionele check-in en check-out zorgt van leerlingen die dat nodig hebben. Hiermee komt de pedagogisch medewerker tegemoet aan een vraag van leerlingen en het team van De Sterren (Bekkers & De Wit, 2021). Er wordt doelgericht gewerkt met de leerlingen om hun welbevinden te verbeteren. Daarnaast is, vanuit de nationaal programma onderwijs (NPO), door de gemeente Midden-Groningen de jeugdondersteuner verbonden aan de school (Bosman & Offringa, 2021) De jeugdondersteuner verzorgt een brugfunctie

tussen leerling, ouders en school, naar het voorbeeld van de jeugdondersteuners in Leeuwarden. Dit project is een pilotproject en heeft als risico dat na 2 jaar de financiering stopt en er geen vervolg gegeven kan worden aan deze functie. De meerwaarde van de inzet van de jeugdondersteuners zal via een monitor worden getoetst door een wetenschappelijk onderzoeker van de Hanze Hogeschool van Groningen. De meerwaarde van het wetenschappelijk onderzoek is dat de opbrengsten in kaart gebracht worden. De uitkomst kan gedeeld worden met de gemeente en dienen als onderbouwing voor de continuering van de financiële middelen

De visie van RENN4 op onderwijsondersteuning gaat uit van mogelijkheden van leerlingen en streeft een handelingsgerichte wijze van kijken en werken na. Deze uitgangspunten sluiten goed aan bij de wijze van toewijzing van extra onderwijsondersteuning zoals die binnen de gevormde samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs zal gaan plaatsvinden. De doelgroep van SBO De Sterren is het meest gebaat bij het bundelen/samenbrengen en gericht inzetten van expertise. Kenmerkend voor de expertise van RENN4 is de praktische toepasbaarheid (het werkt in praktijk) die versterkt wordt door de theoretische onderbouwing (onder andere vanuit het lectoraat Leren en Gedrag).

3.3 Binden en boeien van medewerkers

Verborg talent zichtbaar maken geldt niet alleen voor de leerlingen die onderwijs volgen binnen de school. Het geldt ook voor medewerkers van SBO De Sterren. Het benutten van een ieders talent en door samenwerken kan een team tot betere resultaten en ideeën komen (Derksen, 2021). Ieder teamlid van SBO De Sterren doet taken die passen bij de talenten van de medewerker. Medewerkers met een ontwikkelwens krijgen de ruimte voor intercollegiaal bezoek, intervisie en het volgen van scholing.

3.4 Persoonlijk leiderschap en teamontwikkeling

De doorontwikkeling naar een professionele leercultuur staat centraal binnen SBO De Sterren. Daar waar er eerst sprake was van noodzaak is er nu sprake van ambitie. Met behulp van een ondersteunende organisatiestructuur beoogt de school een impuls te geven aan de onderwijskwaliteit. SBO de Sterren heeft twee bouwteams, waarin het didactisch en pedagogisch handelen centraal staat. Op een aantal onderwerpen zijn er zelfs 3 bouwteams actief. Daarnaast is er een team commissie van begeleiding waar onderwijs en zorg centraal staat en dit team is verantwoordelijk voor de instroom, doorstroom en uitstroom. De teams reflecteren op de zaken die goed gaan en die minder goed gaan, stellen waar nodig hun innovaties en ambities bij (PDCA-cyclus). Alle ontwikkelingen vinden plaats vanuit de gezamenlijke visie op ons onderwijs.

4 Visie en missie

RENN4 heeft haar eigen school overstijgende visie op het speciaal onderwijs. Alle scholen zijn congruent aan deze visie ingericht. Binnen deze visie is er ruimte voor het schooleigen profiel. In het SOP staat de missie en visie van de school beschreven. De visie omschrijft de gemeenschappelijke 'bedoeling' van de school. Het is de focus en de koers die medewerkers met elkaar verbindt (Loo van der, 2015) De inrichting van het onderwijs binnen RENN4 is vormgegeven vanuit het psychologische model van de CAREBAGS. Vanuit het gedachtegoed van theoretici als Vygotski, Ryan & Deci (Zelfdeterminatie theorie) en Minneart (CAREBAGS).

4.1 CAREBAGS

Om de ontwikkelingsmogelijkheden en de onderwijskansen van onze leerlingen optimaal en blijvend te benutten, moet een aantal noodzakelijke voorwaarden zijn gerealiseerd. Een eerste voorwaarde voor leren is dat het schoolklimaat veiligheid en structuur en voldoende uitdagingen biedt, zodat het leerlingen stimuleert in hun ontwikkelingsbehoeften.

Een tweede voorwaarde is de materiële inrichting van de onderwijsomgeving. Met respect voor de behoeften van de leerling wordt de inrichting van de groep, het gebouw en het plein ter hand genomen. Ten derde verdient thuisnabij onderwijs de voorkeur; in ieder geval voor leerlingen in de leeftijd van 4 tot en met 12 jaar.

Echter, een thuisnabije, veilige, uitdagende en aantrekkelijke leeromgeving is niet voldoende om het perspectief op leren en/of werken van onze leerlingen te realiseren. Daarom heeft RENN4 ervoor gekozen te werken vanuit het model CAREBAGS.

CARE betekent dat we in alles wat we doen, zorg hebben voor de vier psychologische basisbehoeften. Mensen verlangen naar:

- Competentie (ik kan iets)
- Autonomie (wat ik wil, is belangrijk)
- Relatie (ik hoor erbij)
- Engagement (ik ben met iets zinnigs bezig).

De BAGS verwijzen naar onze aanpak. In alles wat we doen, richten we ons op:

- Beschermende factoren: niet de stoornis of de onmogelijkheden van leerlingen staan centraal maar hun mogelijkheden
- Adaptief onderwijs: we passen het onderwijsaanbod aan, aan de mogelijkheden en behoeften van leerlingen
- Gedragsverandering: zichtbaar en blijvend door het toepassen van gedragstherapeutische technieken in samenwerking met jeugdhulpverlening
- Systematisch en planmatig werken en in samenwerking met onze collega's, ketenpartners in het onderwijs en de zorg en met ouders en leerlingen.

4.2 Visie van SBO De Sterren

Het onderwijs binnen SBO De Sterren in essentie is:

*Met meer plezier naar school
Meer betrokken en betekenisvol onderwijs
Nog meer werken aan een stevige persoonlijke basis
Samenwerken met meer partijen
Leren is meer dan alleen theorie
School is meer dan alleen de school zelf*

Vanuit de missie:

Onze missie is: "Leren voor het leven!"

Je gaat naar school om kennis en vaardigheden op te doen die je nodig hebt in dit leven. Ook ga je naar school om andere kinderen te ontmoeten en vriendschappen te sluiten. Je maakt deel uit van een groep waarin je leert samenwerken en waarin je ook vaak veel plezier beleeft. En het leren gaat door, ook na schooltijd. Elke dag beleef je weer nieuwe dingen, ontmoet je nieuwe mensen en blijf je je ontwikkelen. Wij bieden je een goede basis voor dit levenslang leren.

We werken vanuit de kernwaarden:

- Lef: Onderwijs met lef
- Innovatie: Wij hebben een innovatieve inslag
- Betrouwbaar: Wij zijn een betrouwbare partner
- Kwaliteit: Wij geven kwalitatief goed onderwijs

Ons pedagogisch klimaat heeft de kernwaarden:

- Veiligheid
- Plezier
- Respect

4.3 Persoonlijk leiderschap

'Persoonlijk leiderschap is het proces van het je voor ogen houden van de visie en waarden en je leven aanpassen om daarmee congruent te zijn' Stephan Covey

Voor SBO De Sterren geldt dat we kijken vanuit de leerling en het systeem van de leerling. Het leerling perspectief is leidend in het onderwijs dat we geven. We geven richting en houvast aan het handelen in de leefwereld (Hart, 2013). Daarbij is het leiderschap en de leiderschapsontwikkeling cruciaal. Leren ontwikkelen vanuit de bedoeling, kijken van binnen naar buiten en interveniëren.

5 De zorg voor de leerlingen

De school biedt basisondersteuning, maar ook extra ondersteuning en soms is er extra zorg nodig. De interne zorg werkt volgens het handelingsgerichtwerken model. Waarbij er interne zorg ingezet kan worden op fysieke of mentale ondersteuning. Als een leerling extra zorg nodig heeft dan spreken we van een onderwijszorgarrangement. Deze vorm van zorg loopt via de gemeente en komt altijd tot stand in samenwerking met een jeugdhulporganisatie.

5.1 Samenwerken

Binnen een school voor speciaal (basis) onderwijs komt het regelmatig voor dat een leerling aanvullende zorg ontvangt. Het is een uitdaging om als onderwijs en zorg dezelfde taal te spreken. Het formuleren van 1 integratief beeld en afgestemde doelen is noodzakelijk om te voorkomen dat er 'ruis' ontstaat. SBO De Sterren kiest er daarom voor om met preferente partners te werken. Hiermee kan er gericht geïnvesteerd worden in het begrijpen van elkaar. Helpend bij het leren samenwerken zijn de 5 fases van samenwerken van Kaats en Opheij (Kaats & Opheij, 2021). Waarbij het vernieuwen van de samenwerking, evalueren en bijstellen cruciale stappen zijn. We exploreren het samenwerken met de reguliere basisschool waarmee de school samenwoont. Het toewerken naar meer inclusie in samenwerking met deze school is de uitdaging waar we de komende jaren voor staan.

5.2 Zorgbreedte in de school

De extra ondersteuning in een school voor speciaal basisonderwijs zit in de begeleidingscommissie. Deze commissie beoordeelt niet alleen de toelating van nieuwe leerlingen, maar volgt ook cyclisch de zorg van zittende leerlingen. Zij kan haar expertise aanvullen met hulp van een schoolarts of een schoolmaatschappelijk werker. Vanuit de gemeente Midden-Groningen wordt er aan ieder kindcentrum een jeugdondersteuner gekoppeld (Bosman & Offringa, 2021). De jeugdondersteuner biedt preventieve ondersteuning aan leerling en gezin.

5.3 Observatievoorziening

Het samenwerkingsverband 20.01, waar SBO De Sterren onderdeel van uitmaakt, heeft als opdracht te zorgen voor een dekkend onderwijs netwerk, waarbij alle leerlingen een passende onderwijsplek hebben. Het doel van het dekkend netwerk is het terugdringen van absolute thuiszittende leerlingen. Met financiering vanuit het samenwerkingsverband biedt SBO De Sterren de mogelijkheid tot een observatietraject. Er is veel vraag naar observatietrajecten voor leerlingen die vastlopen of dreigen vast te lopen in het regulier of speciaal basisonderwijs. De grote gemeenschappelijke deler van al deze casussen die we tot nu toe hebben gezien, lijkt het moeilijk vinden van een passende onderwijsplaats. Het grootste deel van de leerlingen zit (gedeeltelijk) thuis en voor alle leerlingen loopt er al langer een zoektocht naar een passende vorm van onderwijs. Het doel van de observatie is het geven van een onderwijsadvies en het toe-leiden naar een passende onderwijsplek (Feenstra, M, 2022).

5.4 Tijd voor toekomst

SBO De Sterren is pilotschool voor het project Tijd voor Toekomst vanuit het Nationaal Programma Midden-Groningen, zoals vermeld in het huidige SOP. De gemeente Midden-Groningen heeft geld gekregen voor het terugdringen van armoede en kansenongelijkheid. In Midden-Groningen, specifiek Hoogezand speelt rand-stedelijke problematiek. Met een verlengde schooldag beoogt de gemeente; een betere fysieke en mentale gezondheid, gezondheidsvaardigheden en zelfregulatie van de opgroeiende kinderen. Meer vaardigheden, talentontwikkeling en ambitie bij kinderen die de basisschool verlaten. Minder (taal)achterstanden en benutten van de leerpotentie leidt tot een verbeterd arbeidsperspectief. Minder stress ervaring van kinderen door school en huiswerk. Om dit

te realiseren heeft de school budget gekregen om op een aantal schoolspecifieke doelen activiteiten te organiseren om talenten van leerlingen te ontwikkelen (Bekkering & Wit de, 2021). Door het aanvragen van deze subsidie is de school in staat om een verrijkte en verlengde schooldag aan te bieden. Ten grondslag van de subsidieaanvragen ligt de populatieanalyse en de schoolanalyse. Met deze analyses kunnen wij goed in kaart brengen welke leerlingen wij binnen de school hebben en wat hun onderwijs en zorg behoefte is.

5.5 Zorg vanuit externen

Binnen de school is het mogelijk gebruik te maken van fysiotherapie en logopedie. Deze aanvullende zorg wordt niet bekostigd uit onderwijsmiddelen. Deze zorg voor leerlingen wordt ingezet vanuit ouders op declaratiebasis bij de ziektekostenverzekering. De beide praktijken huren een ruimte binnen de school en geven behandelingen in het bijzijn van ouders (50% van de behandelingen). Bijvangst van deze constructie is dat de ouderparticipatie wordt vergroot.

Bibliografie

- Bekkering, H., & Wit de, W. (2021). *PvE Tijd voor Toekomst SBO De Sterren*. Utrecht: Oberon.
- Bekkers, H., & De Wit. (2021). *Plan van aanpak SBO De Sterren*. Utrecht: Oberon.
- Berg van den, D. (2019). *Naar onderwijs in blauw. Aan vanzelfsprekendheden voorbij*. Oud Turnhout; 's Hertogenbosch: Gompel&Svacina.
- Bosman, K., & Offringa, I. (2021). *Projectplan Jeugdondersteuners in kindcentra Midden-Groningen. Met de voeten in de klei*. Hoogezand: Gemeente Midden Groningen.
- Derksen, K. (2021). *Goed team werk, hoe teams beter kunnen presteren en floreren*. Amsterdam: Karin Derksen & BOOM uitgevers.
- Feenstra, M. (2022). *Evaluatie observatieplaatsen SBO De Sterren*. Hoogezand: RENN4.
- Hart, W. (2013). *Verdraaide organisaties, terug naar de bedoeling*. Deventer: Kluwer.
- Hendriks, M. (2021). *Meesterstuk; Visie op onderwijs aan het jonge kind op SBO De Sterren*. Warffum: RENN4.
- Hollingsworth, J., Ybarra, S., & Schmeier, M. (2020). *Expliciete Directe Instructie 2.0*. Huizen: Uitgeverij Pica.
- Kaats, E., & Opheij, W. (2021). *Leren samenwerken tussen organisaties*. Amsterdam: Boom Uitgevers.
- Keekstra-Schuitema, M. (2018). *Kwaliteitshandboek RENN4*. Groningen: RENN4.
- Loo van der, J. (2015). *Kus de visie wakker, organisaties energiek en effectief maken*. Amsterdam: Academic Service.
- Ministerie, O. (2022, Maart 15). *onderwerpen/passend-onderwijs/zorgplicht-en-samenwerken-scholen-passend-onderwijsverantwoordelijkheid-van-de-scholen*. Opgehaald van [www.rijksoverheid.nl](https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/passend-onderwijs/zorgplicht-en-samenwerken-scholen-passend-onderwijsverantwoordelijkheid-van-de-scholen): <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/passend-onderwijs/zorgplicht-en-samenwerken-scholen-passend-onderwijsverantwoordelijkheid-van-de-scholen>
- Onderwijsinspectie. (2022). *Onderzoekskader voorschoolse educatie en primair onderwijs*. Den Haag: Ministerie van Onderwijs.
- Ouders&onderwijs. (2022, maart 15). *oudersenonderwijs.nl/kennisbank/passend-onderwijs/ondersteuning-op-een-reguliere-school/schoolondersteuningsprofiel*. Opgehaald van [www.oudersenonderwijs.nl](https://oudersenonderwijs.nl/kennisbank/passend-onderwijs/ondersteuning-op-een-reguliere-school/schoolondersteuningsprofiel/): <https://oudersenonderwijs.nl/kennisbank/passend-onderwijs/ondersteuning-op-een-reguliere-school/schoolondersteuningsprofiel/>
- RENN4. (2019). *Schoolplan 2019-2023*. Hoogezand: RENN4.
- RENN4. (2021). *Schoolondersteuningsprofiel SBO De Sterren*. Hoogezand: RENN4.
- Renn4. (2021). *Vensters schoolgids 2021-2022*. Hoogezand: Vensters-PO.
- SLO. (2022, 04 21). www.slo.nl/sectoren/po/kerndoelen/. Opgehaald van [www.SLO.nl](https://www.slo.nl/sectoren/po/kerndoelen/): <https://www.slo.nl/sectoren/po/kerndoelen/>
- SWV2001. (2019). *Ondersteuningsplan*. Groningen: SWV2001.

Veen,C. (2021). *Jaarplan 2021-2022*. Hoogezand: RENN4.

Veen.C. (2021). *Geld moet werken*. Hoogezand: RENN4.

Vernieuwonderwijs. (2022, 4 22). <https://www.vernieuwonderwijs.nl/marzano-en-hattie-overeenkomsten-meta-onderzoek/>. Opgehaald van www.vernieuwonderwijs.nl:
<https://i0.wp.com/www.vernieuwonderwijs.nl/wp-content>